

ЖИТНО ЗЕРНО

СЪДЪРЖАНИЕ:

* * *

Е.

Sagittarius

Проф. Емилио Сернаджиото

Боянъ Боевъ

Ел. Кидалова

Ив. А. Изворски

Изъ нашия животъ: Б. Боевъ

Любомили

S.

Иванъ Тричковъ

Д. Антонова

Дим. Звездински

Отзиви, вести и книгописъ

Du Maître

Четириѣ правила на любовѣта.

Изъ духа на днешното време.

Сжщностъ на изкуството.

Витаминитѣ.

Учительтѣ върху проблемитѣ на образованието

Училището и новиятѣ животъ.

Сегашната епоха и окултиститѣ.

Майкитѣ и бащитѣ на великитѣ люде.

— Разговоръ съ Учителя.

Въ свѣтлината на Учителя.

Помня (стихотворение).

„Първи лжчи“ (картина)

Върхове (стихотворение).

При Молитвения върхъ.

Il nous vient une nouvelle Culture.

S O M M A I R E

* * *

Е.

Sagittarius

Prof. Emilio Sernagiotto

B. Boëv

El. Kidalova

Iv. A. Izvorski

De notre vie. B. Boëv.

Lubomili

S.

Ivan Tritchcov

D. Antonova

Dim. Zvezdinski

Echos, nouvelles et livres

Du Maître

Les quatres règles de l'Amour.

L'esprit du temps actuel.

Le caractère de l'art.

Les vitamines.

Le Maître sur les problèmes de l'éducation.

L'école et la nouvelle vie.

L'époque actuel et les occultistes.

Les mères et les pères des grands hommes.

Entretien avec le Maître.

Dans la lumière du Maître.

Je me rappelle (vers).

„Premiers rayons“ (tableau).

Les sommets (vers).

An pic de la prière.

nouveaux.

Il nous vient une nouvelle Culture.

ЖИТНО ЗЪРНО

ГОД. XVII.

Бр. 9

Четириѣ правила на Любовьта

Най-важното въ живота е познанието. Всички хора иматъ едно върую, което не е върую. Хората върватъ въ Бога, но тая въра е праздна. Трѣбва едно върую, което да обхваща цѣлото човѣчество, и не само човѣството, но и животнитѣ, и растенията, и минералитѣ, и всичко. Туй върую сжществува, но ние не го познаваме още.

Единственото нѣщо, въ което всички хора върватъ и го познаватъ, то е свѣтлината.

Най-първо трѣбва да познавашъ законитѣ на свѣтлината. Тя носи миръ въ себе си и широта на човѣшката душа. Щомъ човѣкъ престане да възприема свѣтлината, той страда вече, спѣва се въ живота, неразположенъ е. Свѣтлината е сила, съ която трѣбва да знаемъ да работимъ.

Ако искате да разберете живота безъ свѣтлина, тоя животъ не може да се разбере. Свѣтлината носи всичкитѣ възможности за човѣшкия умъ на земята, за човѣшката душа, за човѣшкото сърце и за човѣшкия духъ. Тия възможности трѣбва да се изучаватъ.

Съвременнитѣ хора много малко се хранятъ съ свѣтлина. Тѣ я икономисватъ, за да печелятъ отъ нея — „знание имамъ, свѣтлина имамъ само заради мене“. Ние, съвременнитѣ хора, ходимъ съ нашитѣ запалени свѣщи вечерно време, но божествената свѣтлина още не е дошла до насъ.

Първиятъ членъ на новото върую е: „Азъ вървамъ въ свѣтлината, която ми носи всичкитѣ възможности“.

Вие не се оставяте да ви гали свѣтлината, а искате да я галите вие, да я хванете. Това е користолюбие. Никога не се опитвай да хванешъ свѣтлината, а съ свещено почитание стой, тя да те гали. Ако те погали хубаво, ти човѣкъ ще станешъ. Всѣки човѣкъ, когото свѣтлината гали, гений става, светия става, ангелъ става. А всѣки, когото свѣтлината не гали, нищо не става.

Първото проявление на Любовьта, това е свѣтлината въ свѣта. Свѣтлината, това е виделината въ насъ, знанието. Тя ще ни даде свободата.

Ние сме потопени въ свѣтлината. Трѣбва да я оставимъ да гали всѣка клетка, за да остави благословението, което тя носи въ себе си. Не се опитвай да складирашъ свѣтлината нѣкъде. Ти ще оставишъ тя да минава и да заминава и ще се научишъ да слушашъ нейния гласъ.

Вториятъ членъ на вѣруето е да приемешъ въздуха. Въздухътъ е свързанъ съ човѣшката мисль. Ти не можешъ да използвашъ свѣтлината, ако не знаешъ да дишашъ. Ако не знаешъ да дишашъ, животътъ не може да се прояви. Въздухътъ е носителъ на божествената топлина, чрезъ която животътъ започва да се изявява. Ние сме потопени въ въздуха. Той е срѣдата, въ която живѣемъ.

Следъ това имаме водата, имаме и храната. Тѣ сж условия. Водата е носителка на живота. Тя трѣбва да влѣзе и да направи едно пречистване въ човѣшкия организъмъ. Онзи, който не взима три вжтрешни водни бани на день, не може да има хигиениченъ животъ.

Ти ядешъ единъ свещенъ плодъ, върху който свѣтлината е работила, въздухътъ и водата сж работили, животътъ е работилъ. Това е живиятъ хлѣбъ, върху който Богъ е работилъ. Ти не си разгадалъ, какво се крие въ тоя плодъ. Тоя плодъ носи животъ въ себе си.

Яденето е важна работа, която трѣбва да извършимъ добре. По нѣкой път ти бързашъ при яденето, или пъкъ си недоволенъ отъ храната. Тая вода, която не си възлюбилъ, работа не върши въ тебе. Тя образува едно болезнено състояние. Хлѣбътъ, който не си обикналъ, работа не върши въ тебе. Така ние сами си създаваме отрови.

Всички трѣбва да имаме вѣра въ първото благословение, съ което е създаденъ свѣтътъ—свѣтлината; въ въздуха, който е една обвивка на земята и проводникъ на живота; въ водата, която носи скрития животъ като условие и помага за растежа на човѣшката душа; въ хлѣба, който носи материалъ за съграждане на нашето тѣло.

Поне сутринъ помисли за свѣтлината, която те посещава, и за въздуха, който дишашъ. Когато пиешъ вода или приемашъ храна, мисли само за тѣхъ.

Ако приемахме водата и хлѣба, както трѣбва, ако приемахме свѣтлината и въздуха, както трѣбва, никакви болести не щѣше да има въ свѣта. Ние щѣхме да минемъ въ свѣта на хармонията. И тоя животъ е добъръ, само че пътътъ, по който минаваме, е много удълженъ.

По закона на свободата трѣбва да възприемешъ свѣтлината. Да ти е приятно, че живѣешъ въ свѣтлина. По закона на свободата трѣбва да приемешъ и въздуха. Да ти е приятно, че дишашъ и че божествената топлина влиза въ твоята душа. Като ходишъ, не трѣбва да мислишъ, отъ кжде ще вземешъ въздухъ на заемъ, а да ти е приятно, че Господъ ти е далъ такъвъ свѣтъ, че те е кредитиралъ и въ планината, и въ кжщи, и навсѣкжде. После да благодаримъ, че имаме жажда и при всѣки източникъ можемъ да пиемъ вода и да утолимъ жаждата си.

Свѣтлината, въздухътъ, водата и хлѣбътъ, това сж четиритѣ прояви на любовта въ свѣта.

Приемете свѣтлината съ любовъ, и умътъ ви ще се освободи отъ всички тежести. Приемете въздуха съ любовъ, и сърдцето ви ще се освободи отъ лоши чувства. Приемете водата съ любовъ, и ще имате едно отлично кръвообръщение — кръвта и капилярнитѣ сждове ще бждатъ здрави. Приемете храната съ любовъ, и стомахътъ ви ще бжде здравъ. Спозвайте тия четири правила на любовта, и вие ще имате всичкитѣ благословения, които тѣ носятъ съ себе си.

Е.

Изъ духа на днешното време

Днешното време, безъ съмнение, върви подъ знака на героичността. И тази героичност не е такава, както въ други епохи. Въ миналото героичността е била повече или по-малко неосъзнавана, резултатъ на низши инстинкти и подбуди. Днесъ героичността е подбуждана отъ много по-висши интереси: преди всичко социална справедливост, нужда отъ просторъ, отъ въздухъ, отъ условие за по-добро развитие. Тя, героичността, е подготвена отъ високия националенъ духъ за саможертва. Но тя има и още много по-висши подкладки. Съвременната героичност има задъ себе си цѣлата свѣтовна наука и техника. Какъ нѣма да бжде човѣкъ герой, когато се намира въ единъ тежъкъ танкъ, който може да мине отвсѣкжде и да устоява досущъ на всѣкакво нападение. Какъ нѣма да бжде човѣкъ герой подъ закрилата на щукитѣ или тежкитѣ крепости. И колко още нѣща, открития на науката и техниката покровителствуватъ героичността у съвременния човѣкъ. Въ края на краищата, героичността, подъ знака на която живѣе цѣлиятъ днешенъ свѣтъ, е една чисто интелектуална — духовна проява.

Героичността е цѣла една сфера на дейностъ въ физиологичния и умствено-духовния животъ на отдѣлния човѣкъ. Отъ гледището на характерологията, героичността е единъ сборъ отъ редица добре развити умствени способности, локализирани на опредѣлени мѣста на главата. Тѣзи мозъчни центрове френологията ги дава главно около ухото — непосредствено надъ и задъ ухото. Надъ ухото сж центроветѣ на енергичността, която е свързана съ разрушителността; надъ този центъръ е центърътъ на самообладанието. Задъ ухото се намиратъ другитѣ два центра, които обуславятъ героичността — центърътъ на жизнеността и упоритостта и този на борчеството и храбростта. За да бжде човѣкъ героиченъ, непремѣнно трѣбва да притежава горнитѣ качества. Безъ борчество и храбростъ нѣма истински героизъмъ. Безъ енергия и жизненостъ нѣма устойчивостъ. Има единъ героизъмъ отъ страхъ, за него не става дума тука. Мнозина отъ страхъ направятъ нѣщо, следъ което ставатъ герои. Такива герои, разбира се, сж случайни герои. Тѣ не сж по природа годни за подобни дѣла.

Нѣма да се спираме върху единъ подробенъ анализъ на центроветѣ, които даватъ основнитѣ елементи на героичността. Ще подчертаемъ само, че всѣка една внедрена способностъ въ човѣка е резултатъ не само на дейността на единъ мозъченъ центъръ, но на сборъ близки по естество подобни центрове. Ще изтъкнемъ още, че героичността въ човѣка ще вземе толкова отсѣнки, колкото други важни нервни центрове сж добре развити въ главата. У простия човѣкъ, у когото предната частъ на главата не е развита добре, героичността му ще граничи съ бруталностъ. У разсѣдливи хора тя ще бжде изразъ на известна пресмѣтливостъ и ако самообладанието преобладава, такива хора ще проявяватъ героичността главно като скрита енергичностъ, упоритостъ и неуклонностъ въ преследване на поставенитѣ цели. У хора съ развити морални чувства — центрове, героичността може да се прояви въ добродетелностъ или социално творчество. У рели-

гиозни хора, които сж фанатични въ своето върую, героичността може да ги направи още по-голъми фанатици. Хората съ социални чувства ще проявятъ героичността предимно за защитата или постигането обекта на тѣхното увлѣчение. Измежду такива се раждатъ и героитѣ, готови да умратъ за една целъ — най-често за жена, семейство или отечество.

Има разни видове героичность — споредъ степенъта на умственото развитие на човѣка и духовното му ниво. Когато се говори за героичность въ всѣкидневния животъ, обаче, хората подразбиратъ само борчество и разрушителна енергия. И тѣ сж прави. — Защото героичността, която най-много се вижда, тя е проявата на борчество и храбрость. Дори храбрость и героизъмъ сж у хората днесъ едно и сжщо нѣщо. Съ горнитѣ бѣгли характероложки бележки ние искаме да разширимъ понятието за героичността въ живота на хората днесъ, да разберемъ тази особена сфера на действие и мѣстото ѝ въ живота.

Интересно е, че центроветѣ обуславящи героичността у хората, природата, която върши всичко целесѣобразно, ги е поставила въ основата на главата отъ дветѣ ѝ страни. По този начинъ главата добива въ основата си широта, сиречь стабилность на земята. Освенъ това, поставени сж между центроветѣ на притежанието — отпредъ и тѣзи на личнитѣ и обществени чувства — отзадъ. Ясно е, че тѣзи центрове лжчатъ преди всичко чисто земни, по-низши сили. Когато висшитѣ центрове на главата господствуватъ — разсѣдителни и духовни, морални и религиозни, — тогава героичността, нейнитѣ центрове сж само източникъ на сили, които сублимиратъ, които се претворяватъ въ висши духовни прояви.

Прочее, мѣстото на центроветѣ на героичността въ главата ни говори, че тя служи главно за земни придобивки и за лична защита, предимно въ любовта — лична, семейна и обществена.

Върното за отдѣлната личность е върно и за общността, понеже последната е съставена отъ отдѣлни личности, които даватъ своя духъ на общността. Казва се, че духътъ на единъ народъ подържа героичността му. А що значи духътъ? — Въ обикновения смисълъ на думата ще рече общото съзнание и готовность за жертва въ името на една обща целъ. По-дълбоко погледнато, духътъ на една общность се обуславя отъ общитѣ умствени, сърдечни и духовни способности и качества на отдѣлнитѣ индивиди, които я съставятъ. Въ това отношение, колкото по-висши сж духовнитѣ и моралнитѣ качества на една общность, толкова и духътъ ѝ е по-висшъ, по-издигнатъ и по-силенъ и крепъкъ. Ясно е, че героичността не е и не може да бжде духътъ на една личность или общность. Тя може да бжде само една подсилваща форма на изявленията на този духъ. И тази проява ще бжде по-различна, колкото по-висшъ е този духъ, колкото по-висши качества се криятъ въ него. Много просто — една ще бжде динамичността и проявата на духа, когато висши морални качества владѣятъ човѣка и общността, като милосърдие, справедливость, съвѣсть, любовь къмъ ближнитѣ и любовь къмъ Бога — висшъ изразъ на зачитане свещения животъ въ всичко като однородно, и съвсемъ друга ще бжде тази проява на духа, когато господствуватъ низши чувства. Тогава този духъ ще бжде духъ на алчюсть, на груби желанія за по-голъми придобивки,

наречени съ разни имена, ще бжде духъ на необуздани енергии, борчество и разрушителностъ. А само висшитъ морални и човѣколюбиви качества могатъ да обуздаятъ, канализиратъ и използватъ за добри цели тѣзи сили въ човѣка и общността, които инѣкъ биха служили само за разрушение.

Днешниятъ свѣтъ, вследствие едностранчиво развитие на материалистичната наука и техника, вследствие загубване на основнитъ морални принципи и зачитане на човѣка и другитъ общности като равни и равностойни по права, санкционирани отъ самата Природа, отъ живота, отъ Бога, както се казва, поради липса на здраво духовно убеждение и правилно разбиране на живота, дойде до една безпжтица, до една духовна криза. И като не намѣри другъ изходъ, тръгна по пътя на низшитъ стихии. По този пътъ стигна до още по-голъма безизходностъ и трудностъ за всички. Дойдоха разрушенията. Изпробва се тѣхната стойностъ. Но ще наддѣлѣ пакъ висшето, въ което има справедливостъ, добро и любовъ за всички.

Въ човѣка и въ общността има сили, които ще служатъ на една висша Разумностъ, Която поддържа хармонията и живота въ всичко и всрѣдъ всичко; да служишъ на ближния си и да зачиташъ еднородното въ него, което е общото Божествено въ всички; да имашъ единъ идеалъ за свещеностъ на живота, който е вѣченъ и разуменъ по начало; да имашъ за идеалъ да творишъ, вмѣсто да разрушавашъ — да творишъ блага и справедливо да ги разпредѣляшъ за полза на всички; да просвѣщавашъ въ името на Истината и доброто; да лѣкувашъ — духовно и физически; да сѣешъ и подържашъ мира навсѣкжде, като истинска творческа основа и условие за животъ — ето идеали и цели, които могатъ да заздравятъ живота, които могатъ да изведатъ човѣка и човѣчеството изъ безпжтицата на днешното време.

И ако отдѣлната личностъ не придобие тѣзи върховни човѣшки качества, колко ще бжде тя тогава полезна на общността, на народа си, а заедно съ това и на цѣлото човѣчество?

Има висши повеления, на които човѣкъ и общността трѣбва да служатъ, за да дойдатъ новитъ дни на свѣтлина, Правда и Свобода, за да дойде Любовта между хората на земята.

Същност на изкуството

Изкуството е дейтелност, която ни сродява съ вътрешния смисъл на красотата и хармонията въ космоса. Всѣко изкуство, откъдето и да произхожда то, и съ каквито сръдства да се осъществява, цели да ни посочи облика на единъ висшъ животъ, който ние догонваме, но никога не успѣваме напълно да достигнемъ. За това изкуството е религия и копнежъ по нѣщо, което нѣма начало и край!

За изкуството е говорено и може да се говори твърде много, но то е същевременно и такова нѣщо, за което може и никакъ да се не говори, защото неговото възприемане става непосредствено, както кислорода отъ въздуха, който и безъ да бжде анализиранъ и дефиниранъ, опръснѣва и поддържа огъня на живота въ всѣка клетка на организма.

Като спонтанно вътрешно изживѣване, изкуството ни подсказва съществуването на една свѣтвна хармония, къмъ която сж копнѣли душитѣ на човѣцитѣ презъ всички епохи на съществуването си. Стремжътъ къмъ творба чрезъ красотата, или направо създаване на изкуство, произлиза отъ едно вътрешно духовно осъществяване, което търси форма. Изкуството е сбждновение въ единъ вътрешенъ свѣтъ, което дири проектиране и материализация на земята, въ материята, въ грубата ѣ инертностъ. Погледнато отъ друга точка изкуството е призрачностъ, търсене реалността на невидимото и осъществяване на една художествена истина, която води въ дверитѣ на истината.

Преди да проследимъ пѣтищата на отдѣлнитѣ изкуства, ще кажемъ, че всички тѣ си приличатъ по това, че единъ върховенъ мигъ, който е просвѣтление и пророчество, намира сбждновение презъ личния животъ и битие на художника.

Всѣки човѣкъ има свои собствени насоки въ мисълта. Творческитѣ търсения и постижения се сбждватъ тъкмо въ тия насоки, където лежи и самата житейска философия на твореца. Изкуството, което се създава съ грубата материя на триизмѣрния свѣтъ, носи въ себе си както огъня на едно емоционално изживѣване, така и облика на тая житейска философия. Въ тоя смисълъ нѣма „изкуство за самото изкуство“. Това е само едно хрумване, виснало въ сухия свѣтъ на теоритѣ — безъ смисълъ и безъ основа. Изкуството е за човѣка, за неговия вътрешенъ растежъ, за неговото пресъздаване и прераждане. То е лостъ въ ржцетѣ на напредъка, магията, която преобразува живота съ алхимичната мощъ на красотата.

Излишно е да се спираме и да преповтаряме познати, придобили вече тривиалностъ норми и изрази, като тоя, че изкуството не е фотография, защото е ясно за всѣки мислещъ човѣкъ, че изкуството проблѣсва и се ражда първомъ въ дълбинитѣ на човѣшкото азъ, където външната триизмѣрна действителностъ се пренарежда въ мрежата, изтъкана отъ специфичния погледъ на едно око, което гледа творчески, а не само като „камера обскура“.

Въ творческия огънь на изкуството човѣшкитѣ петъ възприятеля промѣнятъ своята мощъ, разширяватъ границитѣ си и виждатъ

свѣта въ другъ аспектъ. „Отдѣлното виждане“ не е само изразъ, а една надфизична реалностъ, която признаватъ всички голѣми творци въ всички области на изкуството. Само съ това характерно и индивидуално виждане, което не се крие въ окото, а въ творческата нагласа, може да се обяснятъ различнитъ и непримирими една съ друга творби на различнитъ майстори.

Преди да се прави какъвъ да е по-обстояенъ анализъ на познатитъ изкуства, трѣбва да споменемъ нѣщо, което често се забравя. Изкуството е тогава изкуство, когато се опира на два полюса: на твореца създателъ и на твореца-приемникъ. Казано съ други думи, изкуството е движение, жизненъ процесъ между душата, която проблѣсва — душата на художника и оня другия художникъ, който го възприема и го прави елементъ на своето съзнание. Защото, както е майсторство да се въплотява неземното въ земни материални форми, така е майсторство да се превърне отново земното въ нѣкакъвъ проблѣсъкъ на душата. При тоя процесъ зрительтъ, слушателтъ или четецътъ опознаватъ и приематъ въ себе си душата на художника-творецъ.

Макаръ, че не всички сж надарени да се приобщатъ изцѣло къмъ вътрешния смисълъ на изкуството, все пакъ не сж малко тия, които изживѣватъ вътрешния процесъ на творчеството, докосвайки се до художествената творба. Единъ композиторъ, единъ художникъ, единъ писателъ ила създателтъ на една художествена изложба, не знаятъ, колко много сж тия безмълвнитъ човѣшки души, на които е подадено ржка въ името на едно вътрешно опознаване, въ името на красотата, чрезъ която ние влизаме въ великото единство на живота.

Единъ културенъ познавачъ на музикалното изкуство казва следното: „Впечатленията, които човѣкъ получава, когато слуша музиката, се обуславятъ не само отъ изпълнената композиция и начина по който се изпълнява тя, но и отъ степенъта на музикалностъ и висотата на музикалната култура на слушателя. Сжществуватъ, следователно, безкрайно много степени на музикално разбиране, като почнемъ отъ наивното досѣщане на неподготвения слушателъ и стигнемъ до истинското художествено музикално разбиране на голѣмия специалистъ, способенъ да вникне и въ най-малкитъ подробности на изпълняванитъ творения“.

Ако всѣка друга деятелностъ на отдѣлната личностъ на обществата и народитъ ни отдалечаватъ въ враждебство, голѣмото изкуство има силата да ни обедини въ едно, въ името на нѣщо свято и неземно, чийто обликъ е творческата красота.

Съ изкуството се мжчатъ да си служатъ така, както си служатъ съ единъ ножъ. Съ острието на ножа може да издѣлашъ една прекрасна статуя или да разрѣжешъ вжжето, съ което е вързанъ единъ страдалецъ, но можешъ сжщевременно да направишъ и едно отвратително злодеяние. Нѣма по лошо деяние отъ това, да впрегнешъ великата красота и творческия гений въ услуга на егоизма, жестокостъта, които водятъ свѣта къмъ духовна смъртъ. Никой творецъ не трѣбва да подари или продаде своето изкуство на демона на насилието и жестокостъта, защото изкуството е даръ на духа, сила за подтикване развитието и радостъта на човѣка.

Истинското изкуство се сътворява въ една творческа радостъ на духа и въ атмосферата на любовъ. Единъ човѣкъ на изкуството винаги се стреми да достигне съ различни срѣдства „живота въ себе си“. Съ други думи, той се стреми да догони и осъществи великия несбъднатъ въ живота му блѣнъ за сливане съ свѣтовната красота и хармония. Въ процеса на догонването на тоя величавъ първообразъ, творецътъ изпитва творческа радостъ, която го възвисява много надъ всѣкидневното. Кой опредѣля тоя вътрешенъ моделъ, къмъ който се стреми ржката на твореца? И за тоя отговоръ трѣбва да споменемъ за две нѣща: художественото чувство заедно съ придобитата срѣчностъ и умение отъ една страна, а отъ друга — нравствено философския погледъ къмъ свѣта и живота. Национално, поради формата въ която се обличатъ идеитъ, изкуството е общочовѣшко и вѣчно, защото засѣга везагасващи проблеми, вѣчно свежи и жизнени, неповѣхващи отъ това, че край тѣхъ се изнизватъ като мълчаливи шествия хилядилѣтията и епохитъ.

Струва ми се, че съ тия последни нѣколко думи трѣбва да се изчерпи оня, стигналъ до баналностъ въпросъ за националното въ изкуството, съ което спекулиратъ нѣкои литературни критици, като преиначаватъ основни нѣща, освѣтени съ мъдростъта на всички времена. Има ли нужда да се изяснява, доколко изкуството е национално и доколко общочовѣшко? Отъ самосебе си се разбира, че единъ творецъ, въ който и да е дѣлъ на изкуството, ще взема като сурови материали за изграждането на своята творба, елементи отъ своето национално битие. Много рѣдко ние прехвърляме границитъ на своята родина, за да диримъ изъ нѣкой чуждъ битъ градивнитъ елементи на своитъ идеи. Понятно е, че битътъ, срѣдата, етнографската, географската и психологическата обстановка на националния ни животъ е единствениятъ, които използваме за изграждане на своитъ творения. Героитъ на Викторъ Хюго, на Зола и Балзакъ, тия творци на вѣчни проблеми сж, французи. Френски е битътъ, обстановката и психологическата ось, около която гравитиратъ всички построения на тѣхнитъ романи. Знае се, че нѣмци ще бждатъ героитъ въ Херманъ и Доротея, дори на Фаустъ — тая мистична символична трагедия, пропита съ алхимизмъ. Героитъ на Хамсунъ, Бьорисонъ, Гулдбрансенъ сж норвежци, героитъ въ „Хиляда и една нощъ“ сж персийци и араби, въ Махабхарата и Рамаяна — индуси, и въ творбитъ на Вазовъ и пѣснитъ на Ботевъ, които пѣсни могатъ да се пѣятъ по всички меридиани на земята, тия герои сж българи.

Истинското изкуство, следователно, пресътворява съ срѣдствата на единъ народостенъ битъ нѣкакъвъ всечовѣшки вѣченъ проблемъ.

Проф. Емилио Сернаджиото ди Казавекия

Витаминитѣ — чудото на науката

(Продължение)

Да минемъ на другъ витаминенъ комплексъ — на витаминъ В, антиневритиченъ или антибери-бериценъ. Тоя витаминъ е първиятъ, който е индивидуализиранъ и който отвори единъ новъ хоризонтъ. Действително, отъ групата В сж произлѣзли В₁ и В₂, който отъ своя страна се раздѣли въ В₂ и РР.

Витаминъ В, или анеурина или направо витаминъ В₁ има едно добре познато устройство. Той се съдържа въ плодоветѣ, въ яйцата, въ месото (особено въ свинското) и въ много голѣмо количество въ пшеницата.

Неговата функция на регулаторъ на нервната система влияе и върху правилния ходъ на сърдцето, на температурата на тѣлото, върху перисталтичните движения, върху стомашните секреции, върху черния дробъ. Нуждата отъ тоя витаминъ е минимумъ отъ 0,25 милиграма до 2 милиграма, въ зависимостъ отъ случая. Пиячитѣ имать нужда отъ едно количество надъ нормалното отъ витаминъ В.

Липсата или недостатъчността му предизвиква анатомична повреда на централната и периферична нервна система, атрофия на бѣбречните жлези (важни ендокринни жлези) на хипофизната и на тироидната жлези и загуба на апетита.

Къмъ групата витаминъ В принадлежи витаминниятъ комплексъ витаминъ В₂ или латофлавина, който се намира въ всѣка животинска и растителна клетка, както и въ бактериитѣ. Намира се въ изобилие въ маята, въ черния дробъ, въ бѣбрецитѣ, въ далака и въ мускулитѣ.

Между растенията, добъръ източникъ на витаминъ В₂ сж: зелениятъ чукундуръ, зелкитѣ, картофитѣ, спанакътъ, лукътъ, зелената сала, и пшениченитъ трици.

Липсата на този витаминъ причинява голѣми нервни разстройства или направо мозъчни, съ пигменти на надебеляване на кожата, стомашни разстройства и др.

Неговото действие помага за общото растене, влияе върху дихателните явления на клеткитѣ, действува стимулираще върху зрението.

За да се получи единъ грамъ чистъ кристализиранъ латофлавинъ нуждни сж 5,400 литри млѣченъ серумъ. Той е билъ изолиранъ отъ Куунъ, който, информативно, е обработилъ 32. литри млѣченъ серумъ и 17,000 яйчни жълтъка!

Въ групата отъ витаминъ В принадлежи сжщо и витаминъ РР или антинелагроза, който отъ химическа гледна точка се нарича никотинова киселина. Тоя терминъ ще възбуди интереса на пушачитѣ, тъй като добре знаемъ, че тютюнътъ съдържа никотинъ, който е дериватъ на никотиновата киселина, но трѣбва да разочароваме любимцитѣ на тютюна, съобщавайки имъ, че организмътъ нѣма възможността да преобрази никотина въ никотинова-киселина. Изворотѣ на никотиновата киселина сж: кравето млѣко, телешкото месо, свинското, черниятъ дробъ, грахътъ, картофитѣ, а най-много бамята.

Организмът има нужда от доста големи количества витамини РР, т. е. от 10 до 25 милиграма дневно. Липсата или недостатъчността довежда до добре известната болесна форма, пелагратата.

По този случай добро е да отбележим, че в Италия не съществуват вече тия болни (пелагросари), докато в оная държава, която се мисли да е на чело на цивилизацията в света, искаме да кажем С. Щати в Америка, живеят и живеят около 1,000,000 пелагросари.

*

Витамин С, антискрофулен (антискорбутичен), както видяхме още от начало, той е бил познат още от 18 век, т. е. от когато скрофулата се църпише с лимонов сок.

Чудноватият прогрес на сегашната химия докара до индивидуализирането на един много прост химически продукт, който има тесна роднинска връзка с захарта и се нарича аскорбична киселина.

Нобеловата премия Сцентъ-Гиорги намъри, че един скъп извор на витамин С е многоизвестният пипер, от който той получи 500 грама. Всъщност жавотински и растителен елемент съдържа този ценен продукт, особено чушките, спанакът и цветното зеле.

Касателно издръжливостта на този витамин С при варенето, трябва да имаме предвид, че е много разтворим в вода, че спанакът губи 80%, докато ингиарит губят около 45%.

Трябва да имаме предвид, че ако оставяме да вари дълго време млъкото, ние разрушаваме 30—40% от витамин С, особено ако употребяваме неподходящи съдове. Затоплянето на млъкото за 30 минути при 60°, в алуминев съд, унищожава витамин С в размер на 20—30%; в бакърен съд, витамин С се разрушава сто на сто.

Съдържанието на витамин С в краве млъко зависи много от храната на животното.

Липсата при недостатъчността на витамин С в нашата храна довежда до болестта скрофула, с явления: кръвно излияние, гъбести и кръвни слумки, болки и подувания на ставите, чупливост и ослабване на кокалит, разхлабване и падане на зъбите, предразположение към инфекция.

Витамин С има свойството да активира и урегулира организма, и има противоотровно и противозаразно действие. Телото {се нуждае дневно от витамин С толкова, колкото се съдържа в следните продукти: в 40 грама портокалов сок, и в 45 грама суров телешки дроб, т. е. от 20 до 45 милиграма, в зависимост от телото.

Витамин Д, който наричаме по-прецизно с знака Д₂, е антирахитичен. Нарича се „калцифероло“. Неговото действие е от голямо значение поради това, че улеснява всмукването от червата на калция и фосфора (които са най-важните вещества на скелета) и им уравнивява връзката в серума, а от там в скелета. Той се разтваря в мазнините, т. е. липоразтворим; най-важни негови извори

сж: жълтъка на яйцето, който го съдържа близо 20 милионни отъ грама въ сто грама, рибеното масло 400 милионни отъ грама въ 10 грама и кравето масло 60 милионни отъ грама също въ 10 грама

Витаминъ Д₂ може да бъде замѣстенъ отъ слънчевата свѣтлина, нѣщо, което на родителитѣ ще изглежда баснословно, защото една опредѣлена дължина на вълната отъ тая свѣтлина може да преобрази една съставна частъ отъ нашата тѣло, „ергостероло“, въ антирахитиченъ витаминъ.

Може да ни интересува нашата кухня, т. е. нашата храна, както и храната на нашитѣ кокошки, да знаемъ че охлювитѣ, гъбитѣ, както и червеитѣ съдържатъ значително количество ергостероло.

Липсата или недостатъчността на витаминъ Д₂ причинява рахитизмъ; по тоя поводъ трѣбва да знаемъ и да имаме предъ видъ, че рибеното масло, което се вкарва въ организма, не действа чрезъ маслото си, но чрезъ витамини А и Д, на които е доста богато.

Нуждата на единъ индивидъ отъ витаминъ Д₂ дневно е отъ 10 милионни отъ грама.

*

Витаминъ Е е тоя на възпроизвеждането. Причинитѣ на стерилностъ въ двата пола сж толкова различни, че се мисли, че сжществуватъ два вида витаминъ Е, единъ за мъжки полъ, и другъ за женски полъ. Липсата на витаминъ Е води до атрофия на половитѣ жлези.

Богати на витаминъ Е сж: кравето масло, млѣкото, телешкия черъ дробъ, свинския черъ дробъ, маслото отъ пшеничениитѣ и царевични кѣлнове. Нуждата отъ тоя витаминъ е 3 милиграма дневно.

Може да ни се позволи да кажемъ, че намалението на раждаемостъта въ нѣкои страни се дължи на липсата или недостатъчността на витаминъ Е.

*

Привършваме тоя бегълъ погледъ съ опознаването, макаръ и повърхностно, съ витаминъ К, антихеморагиченъ, чиято структурна форма наскоро се откри.

Действува специфично и съ голѣма сила за съсирване на кръвта, на която възпрепятствува съсиркитѣ, и е много цененъ при лѣкуване на жълтеница. Освенъ това има голѣмо значение въ туберкулознитѣ явления. И отъ тоя витаминъ дневната нужда е крайно малка доза.

На края на тоя химико-биологиченъ прегледъ, да се проникнемъ отъ благодарностъ къмъ могщата учителка за живѣене: науката, и специално на химията, чието развитие трѣбва да се разгледа като най-значителенъ показателъ на човѣшката еволюция.

*Преводъ отъ инженеръ-агронома
Иванъ Георгиевъ*

Б. Боевъ

Учителят върху проблемите на образованието

Училището и новият живот

Учителят казва: „Едно се иска отъ учениците: Да приложатъ по между си любовта“.

Това трѣбва да бѣде основно образователно правило. А какъ ще стане това? Въ това отношение ще има голѣмо разнообразие. Това ще зависи отъ възрастта, отъ срѣдата, отъ конкретния случай и пр. Тукъ учителят има широко поле за творчество, почини, съобразителностъ и пр. Той трѣбва да търси подходящи методи за всѣки даденъ случай.

Едно отъ важните условия, което трѣбва да се спазва, за да не се попречи на горното, е следното: Детскиятъ животъ трѣбва да протича при такива условия, че никое дете да не счита другите деца или другите хора по-долни отъ себе си. Учителятъ може да направи много нѣщо въ това отношение съ своя примѣръ. Ако той унижава нѣкои деца предъ класа, ако ги подиграва, осмива и пр., то съ това вече неволно събужда у другите деца презрение къмъ тия деца. А това убива вече въ човѣшката душа нѣжните цвѣта на любовта; пресѣхватъ божествените извори, които протичатъ презъ нея. Когато учителят проявява уважение, довѣрие и къмъ най-недаровитите, къмъ най-немирните деца, той поощрява и другите деца къмъ това.

Когато учителят въ класа критикува нѣкои деца, у другите се убива благоговейното чувство. А това чувство е майка на религиозното чувство и на любовта. Тѣхниятъ центъръ на главата е единъ и сѣщъ: най-горната частъ на главата. Само това дете, което може да благоговѣе, може да люби.

Ето защо, учителятъ никога не трѣбва да насърчава въ класъ критиката, осмиването. Когато нѣкое дете се опитва да критикува и осмива другите, веднага учителятъ да изтъкне нѣкои ценни красиви тѣхни черти.

Любовта ражда любовъ и къмъ знанието. Когато децата проявяватъ любвеобилностъ, да не се безпокоимъ за тѣхното поведение и успѣхъ. Алхимичната магична сила на любовта ще претвори, пресѣздаде, преорганизира отрицателните имъ черти. Живителните ѝ сокове ще развиятъ умствените имъ центрове, добродетелите и пр.

Когато една гимназиална учителка отиваше за първа година въ провинциална гимназия, Учителятъ между другите напѣтствия ѝ каза: „Никакви наказания!“ Въ гимназията тя се натъкна на множество простѣйки на учениците въ класа, на който бѣше наставница. Това бѣше единъ, отъ горните гимназиални класове. Колегите я караха да налага наказания, но тя е употребила метода на любовта. Открила е у виновните ученици известни дарби и имъ е дала условия да ги проявятъ. Подбудила ги е да работятъ въ това направление. По този начинъ тя е канализирала тѣхните енергии и е имала чудни резултати. Преобразила е нагледъ непоправими ученици и е спечелила тѣхното довѣрие и лю-

бовъ; сжщо и на цѣлия класъ. Тя разказва трогателни случаи изъ живота въ класа, отъ които се вижда, какъ тя е спечелила сърдцата на ученицитѣ. Всички простѣпки въ класа престанали. Ученицитѣ се поправили по успѣхъ и поведение и по всички други учебни предмети. У тѣхъ се събудилъ потикъ да зарадватъ учителката, която ги обича и има довѣрие въ тѣхъ; искали да оправдаятъ довѣрието и любовта ѝ!

Нѣкои учители иматъ навикъ да назначаватъ ученици, които да имъ съобщаватъ всички простѣпки въ класа. Това е отрицателенъ методъ, който не води къмъ нищо. Той покверя, похабява крехкитѣ детски души, и отъ малки тѣ се учатъ на издайничество, жестокостъ, лицсмѣрие, ласкателство и пр. Никога не трѣбва да се поощрява издайничеството! Не трѣбва да се допуша въ класа нито една постѣпка, която пакърнява взаимното довѣрие и любовь.

При преподаване на история, география и пр. трѣбва да се събуди у ученика любовь къмъ родината, любовь къмъ своя народъ, но сжщевременно и къмъ всички други народи; трѣбва да се изтъкне при преподаване на тѣзи учебни предмети, че въ всички народи има нѣщо добро и красиво, че всички тѣ сж дали на човѣчеството велики хора и културни ценности. Трѣбва да се изтъкне, че всички народи сж органи на едно велико цѣло. Така ще се посѣятъ въ душицѣ на ученицитѣ семената на бждещата международна солидарность, взаимопомощъ и международно сътрудничество въ всички области на културата.

Детето и младежътъ минаватъ презъ строго опредѣлени фази на физиологично и психично развитие. Единъ отъ важнитѣ моменти е седемгодишната възраст, когато се завършва опредѣлена фаза отъ физичното развитие и започва вториятъ периодъ — периодъ на разцвѣтъ на съвестта, религиозното и естетичното чувство, на сърдцето, въображението, паметта и пр. Другъ важенъ моментъ е 14-годишната възраст — начало на половата зрѣлостъ. Този моментъ е много важенъ, понеже тогава мощни творчески енергии оплодяватъ висшитѣ мозъчни центрове, чрезъ което се създаватъ условия за развитие дарбитѣ и заложитѣ на човѣка: тогава иматъ възможность да се разцвѣтатъ възвишениятъ душевенъ животъ, религиозниятъ животъ, дарбитѣ къмъ философия, наука, поезия, музика, изобразителни изкуства, техника и пр. Но за да стане това, тия енергии трѣбва да бждатъ насочени нагоре къмъ главния мозъкъ. Ако не се насочатъ нагоре, тогава тѣ се насочватъ въ криво направление и водятъ къмъ порочность, престѣпность, насилие и безразличие къмъ всичко възвишено, прекрасно и идейно.

Но коя е силата, която може да насочи тия събуждащи се къмъ 14-та година енергии нагоре? Това е отъ една страна идейниятъ животъ, научнитѣ интереси, а отъ друга страна — любовьта!

Хубаво е да разгледаме образователнитѣ цели и методи въ свръзка съ историчната фаза, въ която се намира днесъ човѣчеството. Въ ранната фаза на своето развитие, въ първитѣ раси, то е имало племенно съзнание. Членоветѣ на племето се чувствували като едно. Това съзнание се е отразило и въ тѣхния общественъ животъ. Остатъци отъ тая ранна фаза имаме до скоро въ нашитѣ задруги (въ Трънско, Радомирско, Царибродско и пр.) Следъ това идва индивидуализирането на човѣка. Всѣки човѣкъ се чувствува като нѣщо отдѣлно,

обособено. Той счита като най-важно своето щастие, своите интереси. Индивидуализирането бѣше стигнало до своя връхъ въ 19 я вѣкъ. Но сега се забелязва единъ обратенъ процесъ — събуждатъ се въ човѣшката природа силитѣ на обединение, на сгруппиране. Днесъ постепенно се пробужда едно ново съзнание — космичното. То има известни аналогии съ племенното съзнание, което човѣчеството е минало въ ранното свое детинство. Приликата между тѣхъ е, че и дветѣ сж колективни, групови, но между тѣхъ има известни разлики: племенното съзнание е било неясно, повече инстинктивно, а космичното съзнание, което се ражда днесъ, ще бѣде будно и съзнателно. Другата разлика е въ обсъга: племенното съзнание обхваща само членовеѣ на племето, а космичното съзнание обхваща всички сжщества, цѣлия всемиръ. Човѣкъ съ космично съзнание чувствува своето единство съ всички, съ цѣлото Битие. Това е новиятъ човѣкъ, който се ражда и който ще се чувствува братъ на всички сжщества.

Интересенъ примѣръ за космическо съзнание представя преживяването на Христо Досевъ въ Швейцария. Въ своята автобиография той дава подробности за това*): Като студентъ по философия той напуска Берлинъ и съ група студенти се заселва край брѣга на Женевското езеро. Тамъ образуватъ общежитие и работятъ земята: оратъ, сѣятъ, женатъ, косятъ, копаятъ и пр. Веднѣжъ, когато косѣлъ една ливада, погледналъ на езерото, планинитѣ, покрити съ снѣгъ, зеленитѣ поляни, синьото небе и въ този мигъ почувствувалъ, че той е едно съ езерото, планинитѣ, тревитѣ, цвѣтата, небето, съ всичко! Нови идеи озарили неговото съзнание; той почувствувалъ велика радостъ, блаженство, миръ и любовъ къмъ всички. Това преживяване на единство траело нѣколко часа. Такива опитности ималъ после още нѣколко пѣти въ живота си.

Другъ примѣръ. Единъ българинъ разказва: „Веднѣжъ надвечеръ, есенно време, стояхъ у дома си. Качихъ се на по-високо мѣсто въ двора, отъ гдето се откриваше панорама на София. Далече се очертаваше и Люлинъ. Неочаквано почувствавахъ въ необикновена степенъ величието на картината, която ме привееде въ състояние на пълно вътрешно задоволство; почувствавахъ единството на всичко! Почувствавахъ, че обичамъ всички сжщества до степенъ, че ще бѣде за мене блаженство да дамъ живота си и за най-малкото сжщество. Съжалявахъ, че въ момента нѣма кому да дамъ живота си. Почувствавахъ велика любовъ къмъ всичко и всички! Това състояние трая известно време“.

Този новъ човѣкъ се ражда днесъ въ свѣта. По естествени закони на развитието се събуждатъ нови сили въ човѣшката природа, и съ това ще се роди новиятъ типъ човѣкъ на земята. Всрѣдъ шума на днешнитѣ събития всички копнѣятъ за единъ животъ на хармония, на красота, на любовъ, но какъ ще дойде новиятъ животъ, който ще донесе всички условия на човѣка за всестранно развитие? За тая целъ между другото трѣбва да се създадатъ новитѣ хора чрезъ училището!

Една учителка ми каза преди нѣколко дѣня: „Колко ми е ясно, че училището трѣбва да тури за центъръ на всичко любовта, че трѣбва

*) Съчинения на Хр. Досевъ.

да счита за важна своя задача да развие любовта, сърдцето у ученика. Зашто само любовта, само проявата на Божественото Начало у детето ще насочи правилно всички други негови сили: умът, волята, въображението, дарбитъ, талантът и пр.“.

Нашиятъ народъ има запазени нѣкои красиви прояви, които показватъ, че дълбоко въ народната душа е вложена любовта като велика сила. Напримѣръ, въ много села и днесъ е запазена тъй наречената межия, която показва, че духътъ на любовта, на братството, на жертвата иматъ дълбоки корени въ народната душа. Ето защо, когато се поставя въ училището любовта като важна образователна целъ, съ това не се отива противъ духа, който работи въ глѣбинитъ на народната душа. Въ много села, когато нѣкой ще си строи къща, много селяни отиватъ и помагатъ безплатно: едни носятъ камъни, пѣськъ, керемиди, тухли съ свои коля, други градятъ къщата безплатно. Когато нѣкоя вдовица или боленъ има ниви за жетва, мнозина отъ село се приличватъ и безплатно, съ любовъ, поженватъ нивитъ му за кжсо време. И това го смѣтатъ за нѣщо естествено. Значи новото, което иде, има основи въ народната душа!

Свещеникъ Григорий Петровъ събуди голѣмъ интересъ въ България съ свята книга: „Въ страната на бѣлитъ лилии“, гдето описва трогателни черти изъ финландския животъ: ако се остави нѣщо на улицата, никой нѣма да го вземе, и следъ малко време ще се издири стопанина му и ще му се занесе непожтнато. Въ трамвая или въ желѣзницата никой не търси отъ пътника билети или такса. Но всѣки при влизането си пуца въ кутията опредѣлената такса, безъ да го контролиратъ, дали прави това или не. Въ гостилницитъ е сжщото. Това сж хубави постижения на културата.

Това, което е постигнато въ Финландия, е честността. Но това, което новата култура носи, е нѣщо много по-велико, това е любовъ, служене, животъ за другитъ! Тая велика култура днесъ е въ зазоряване.

Нека училището ускори нейното идване чрезъ създаване на новия човѣкъ на любовта.

Учителтъ казва: „Бждещето е въ ржцетъ на ония, ксито носятъ новото. Ние сме за новия животъ. На младитъ ще покажемъ пътя къмъ новия животъ, който иде!“

Сегашната епоха и окултистите

Въ една своя беседа Учителът на Всемирното Бъло Братство казва: „Много окултисти смѣтатъ себе си за окултни ученици, но въ действителностъ тѣ сж само кандидати за окултни ученици“.

Окултната наука, която е една, презъ разни времена е била давана подъ разни аспекти, т. е. произлизала е отъ различни школи, но всички тия школи иматъ единъ възвишенъ изворъ, отъ който си водятъ началото. Окултнитѣ истини сж били откривани споредъ духовното развитие на даденъ народъ въ дадено време. Така сж се явили разнитѣ религии и окултни школи, които постепенно сж разкривали все нови и нови аспекти на едната и вѣчна истина.

Човѣчеството, въ своето несъвършенство, за жалостъ често е разваляло и изопачавало чиститѣ истини и така въ отдѣлнитѣ религии и окултни учения сж влѣзли и нѣща, които не сж били дадени отъ висшия духовенъ свѣтъ, а сж дошли като тълкувание и схващане на ония лица, които сж били на чело на религиитѣ и окултното движение.

Отъ друга страна, поради консерватизма и егоизма на хората всѣки новъ аспектъ на истината се посрѣща съ недовѣрие, а често и съ неприязнь отъ страна на представителитѣ на нѣкои учения, които сж били дадени по-рано. Така се е дошло до парадоксалното положение, щото, бранейки едни отъ други чистото Христово учение на Любовъ и Братство, хората сж изгаряли единъ другото на кладитѣ и сж пролѣли потоци човѣшка кръвъ. А и сега, когато Светиятъ Духъ, Духътъ на истината работи въ свѣта, тѣ сжщо така не сж въ състояние да се освободятъ отъ своята нетърпимостъ и своитѣ ограничени сектантски разбирания.

Що е окултенъ ученикъ? Окултенъ ученикъ е оня човѣкъ — мъжъ или жена —, който преди да стѣпи на тоя пътъ, е усѣтилъ въ себе си гласа на Божия Духъ, който му дава вътрешния потикъ да търси истината и да измѣни своя животъ. Щомъ той е усѣтилъ това, насреща му се явява Учителътъ.

Въ старо време тоя Учителъ е билъ въ храмоветѣ на Египетъ или Индия. При него сж идвали кандидатитѣ за окултни ученици и следъ изпититѣ съ земя, вода, огънь и въздухъ сж бивали приемани въ храма като ученици. Мнозина отъ тѣхъ сж били връщани назадъ въ свѣта, тъй като не сж били достойни да стѣпятъ въ храма, на вратата на който е стоялъ надписътъ: „Нѣма връщане за оня, който прекрачи тоя прагъ“. Това значи, че оня, който е видѣлъ Истината и е стѣпилъ въ пътъ, който води къмъ Бога и къмъ Духовния свѣтъ, изъ който сж излѣзли хората следъ падането въ материята, не може да се върне назадъ въ свѣта на илюзиитѣ и пакъ да стане такъвъ, какъвто е билъ преди посвещението.

Сега, следъ идването на Божествения Духъ на земята, който се въплѣти като Христосъ, окултниятъ ученикъ се приема по-иначе въ храма на мъдростта. Тоя храмъ вече не е на земята, макаръ че на земята сжществуватъ храмове на окултни школи. Въ душата се отваря вратата на невидимия храмъ и Учителътъ идва. Той праща външни срѣдства (книги, сгодни хора) за добиване духовно знание и дава възможностъ

за постъпване въ нѣкое окултно общество. Но условията въ тия общества не сж такива, каквито сж били въ храмовете на стария Египетъ и Индия. Въ тѣхъ кандидатътъ не се подлага на никакви изпитания и отъ него не изискватъ никакви особени вътрешни морални качества. Тия общества сж като инструменти за сѣене на духовни идеи и окултно знание. Но отговорността затова съ нищо не е по-малка. Всѣки човѣкъ вътрешно отговаря предъ Бога и предъ Невидимия свѣтъ за това, какъ е употребилъ придобитото знание.

У мнозина, които сега посещаватъ окултни общества и дори стоятъ нѣкъде и на челно мѣсто въ тѣхъ, вътрешниятъ храмъ въобще не е отворенъ. Учителътъ е излѣзълъ предъ тѣхъ, но е затворилъ предъ тѣхъ вратата на храма и ги е върналъ назадъ. Макаръ че тия хора четатъ окултни книги и посещаватъ лекции, това не ги ползува. Тѣ сж натоварени съ знания, които тѣ не могатъ да употребятъ и които не ги правятъ по-добри, по-възвишени и по-благородни отъ посрѣдственитѣ, обикновени хора

Други истински търсятъ знание, но тѣхната ограниченост не имъ дава възможностъ да станатъ истински окултни ученици и тѣ сж затворени въ кръга на сектантското разбиране на Истината. Затова и сега пътятъ на окултния ученикъ остава тежъкъ пътъ и въ храма на истинската Мъдростъ се влиза трудно, макаръ че кандидати има много повече. Затова и сега се явява въ сила законътъ на Духовния свѣтъ, че никой не може да проникне съ сила въ вратата, на чийто прагъ стои драконътъ, който пази окултната истина отъ невежитѣ. Човѣкъ трѣбва да има особени качества и придобито отъ Учителя право, за да влѣзне въ храма на Мъдростъта.

Какво е това право и какви сж тия качества? Това е преди всичко стремежътъ къмъ възвишения идеалъ и душевна и физическа чистота. Човѣкъ, който казва, че е окултистъ, а продължава да яде месото на нещастнигъ убити животни, не може да прекрачи прага на Мъдростъта. Напускането на месната храна е първата основа, която му дава възможностъ да приеме правилно Истината и да развие у себе си психичнитѣ сили.

Другата основа е, че кандидатътъ за окултенъ ученикъ трѣбва да бжде почтенъ спрямо другитѣ хора, точенъ и изправенъ въ своитѣ обещания и морални задължения, безпристрастенъ и пълненъ съ доброта, разбиране и добри желания спрямо всички.

Човѣкъ, който мрази своитѣ сплътници само за това, че тѣ принадлежатъ на други школи и не мислятъ напълно като него, човѣкъ който спѣва работата на другитѣ общества, е истински вредителъ на окултната наука и затруднява работата на ония Възвишени духовни същества, които желаятъ да подтикнатъ свѣта къмъ по-добро.

Така сжщо и човѣкъ, който не може да бжде почтенъ и порядъченъ, който не изпълнява своитѣ обещания и който въобще е нередовенъ, забравящъ и разсѣянъ, не може да бжде окултенъ ученикъ, тъй

като на тоя Път се изисква голѣма редовностъ, порядъчностъ и съсредоточеностъ на психичните сили.

Това е накратко основата, която дава възможностъ на кандидата да получи Посвещение. Останалите особености и сили се развиватъ постепенно, ако човѣкъ има отговарящи качества.

Въ края на минания вѣкъ, когато окултното познание започна да се шири по европейските и американски земи, мнозина го приеха като интересно, забавно явление. Не е далече времето, когато въ аристократическите салони, въ лабораториите на учените и въ домовете на сръдната класа се уреждаха спиритически сеанси. При това, учени и обикновени хора ги смѣтаха като изворъ на особени откровения, само съ разликата, че едни отиваха къмъ тяхъ съ сериозностъ и съ стремежъ да проникнатъ въ тайнствената загадка на смъртта, докато други правѣха отъ тяхъ изворъ на развлѣчение и праздно забавление.

Сжщото може да се каже и за разните окултни общества, които започнаха да никнатъ на всички страни. Макаръ че целта на тия общества да бѣ много сериозна и е влизала въ плана на еволюцията, която управляватъ Висши същества, разположението на хората, които посещаваха тия общества бѣ различно. Повечето отъ тяхъ още не бѣха готови да станатъ истински окултни ученици и гледаха на работата на тия общества, както и на работата въ всички обикновени материалистични общества — научни, литературни, музикални и др. Държеше се повече смѣтка за придобитото интелектуално знание и окултна образованостъ, отколкото за моралните качества на личностите, които бѣха членове на тия общества. Създаде се цѣлъ институтъ отъ окултисти-професионалисти, които смѣтаха себе си като представители или на западната или на източната школа, които натоварваха своя мозъкъ съ огромно количество теоритично знание, но не можаха да постигнатъ нищо въ областта на окултната практика. Както всички професионалисти, тѣ създадоха свои корпорации и ревниво гледаха на влизането въ тяхния кръгъ на ония лица, които споредъ тяхното мнение нѣмаха „класично“ окултно знание.

Тая детинска работа, може би, е била потрѣбна за онова време, тъй като човѣчеството не можеше веднага да се отдѣли отъ интелектуалното схващане на нѣщата и окултната наука, както и всѣка друга наука, трѣбваше да премине презъ интелектуалната фаза на своето развитие, т. е. да влѣзне въ мозъка на хората и да бѣде призната.

Сега, обаче, времето е по-друго и понастоящемъ свѣтътъ е навлѣзълъ въ друга фаза, когато отъ интелектуалното развитие той преминава въ областта на духовното развитие и като първа стѣпка на това е развитието на духовното сърдце и на висшите морални качества на личността.

Споредъ това, промѣня се и работата и задачата на окултните общества. Отъ окултистите сега се иска да изпълняватъ онова, което знаятъ. Интелектуалното знание и образованостъ сега не сж вече на първо мѣсто и човѣкъ, който има невъзпитано

сърдце и груби чувства, е сжщо такъв въ невежа, както и оня, които не е училъ нищо. Теоритичното знание има значение само тогава, когато то дава възможност на човѣка да работи върху своето усъвършенствуване и да помага на другитѣ хора, като имъ носи знание, което той самъ е придобилъ. Иначе, то е товаръ, който може да бжде дори вреденъ, тъй като знание, което не е приложено, само се натрупва въ мозъка безъ всѣкаква полза, и понеже въ природата всичко е въ движение и всичко се стреми да се изяви и напредва, такъвъ застой предизвиква движение назадъ и израждане. Въ тоя смисълъ, окултисти, които не сж изпълнили възвишената мисия, която имъ е била дадена на земята отъ страна на невидимия свѣтъ, да бждатъ проводници на великото и помощници на еволюцията, окултисти, които сж били само праздни бърборковци и не сж работили да усъвършенствуватъ своята душа, оставатъ безплодни.

Сега е времето на синтетичното разбиране на нѣщата, време на идващото братство, обединение и миръ. Ония, които не сж очисти и усъвършенствували своята душа, не сж въ състояние да разбератъ това. Тѣ живѣятъ въ старитѣ разбирания, въ времето на разединението, когато човѣшкиятъ интелектъ раздѣляше, анализираше всичко и така създаде разединение, сектантство, съперничество и умраза. Всичко това бѣ потрѣбно на своето мѣсто нѣкога, и на своето време, но сега животътъ вече излѣзе отъ тѣзи форми на мислене и за тѣхъ не остава вече мѣсто и следователно не ги очаква никакво бждеще и напредкъ. Невидимиятъ свѣтъ даде на хората доста време да поразмислятъ и да се учатъ. Сега почти нѣма вече време. Часовѣтъ отбелязватъ новата епоха на еволюцията и въ кърви и хаосъ гине стариятъ свѣтъ. Остава само малко време още. Трѣбва сериозно да помислимъ и да трѣгнемъ по новия пѣтъ.

Прев. П. М.

И. А. Изворски

Майкитѣ и бацитѣ на великитѣ люде

Майкитѣ и бацитѣ на високо талантливитѣ, гениалнитѣ, великитѣ люде изобщо, сж сжщо така рѣдко явление между човѣцитѣ, както и самитѣ велики люде. Въ биографиитѣ и автобиографиитѣ на множество велики люде сж дадени доста описания за необикновенитѣ добродетелни качества на тѣхнитѣ майки и бащи, както и за чувствата и отношенията на великитѣ синове спрямо родителитѣ имъ. Отъ тѣзи описания може де се научи, че майкитѣ и бацитѣ на всички велики люде сж се отличавали съ редица високкодобрдетелни и благородни качества. И майкитѣ и бацитѣ сж били съ природно надарени умове, имали сж вродена надежда и вѣра къмъ Бога, отличавали сж се съ висока нравственостъ, справедливостъ, благородство, великодушие, нѣжни обноски, човѣколюбие, свободолубие, имали сж високо идейни сѣремежи, съзнание за дългъ и отговорностъ спрямо Бога, чо-

въчеството и обществото, стремѣли сж се винаги къмъ добротворство; имали сж голѣма и постоянна взаимна съпружеска любовъ, обичали сж много децата си и съ своя безупреченъ добродетеленъ животъ сж бивали добъръ примѣръ за децата си въ всѣко отношение. Запримѣръ, такива сж били: майката и бащата на Иоана кръстителя, пророкъ Самуила, на Толстой, Достоевски, Пушкина, Гоголя, Тургенева, Вл. Соловьовъ, Шилеръ, Гьоте, Чайковски, Бетовенъ, Падаревски, Дворжакъ, Бахъ, Григъ, Едисонъ, Хр. Ботевъ, В. Левски и много други творци въ областта на науката, изкуствата, философията, техниката и обществени дейци.

Всички велики люде въ разговори или писания всѣкога сж се изказвали съ възторжена любовъ, благоговение и благопочитание за своитѣ родители. А особено много сж обожавали майкитѣ си, на които сж посвещавали най-хубавитѣ страници отъ творенията си, кждето сж обрисували свѣтлитѣ и величави духовни образи и голѣмитѣ добродетели на тѣзи майки.

Следователно, за да проявява пѣкой човѣкъ въ живота си гениални дарби и способности, възвишени замисли, стремежи и идеали, високи нравствени и добродетелни качества, благородни и общополезни дѣла, да има съзнание за дългъ и отговорностъ предъ Бога, човѣчеството и обществото, необходимо е той да бжде роденъ съ такива заложби. А раждането на такива люде може да става само отъ майки съ природно даровити умове, съ силна вѣра и надежда въ Бога и голѣма любовъ къмъ Него, съ високо нравствени и добродетелни качества и силно любещи децата си. Сжщитѣ добродетели и качества трѣбва да притежаватъ и бацитѣ.

Гениалнитѣ люде, които сж ставали бащи, никога не сж давали гениално поколѣние по простата причина, че не сж имали жени съ съответнитѣ на себе си качества, стремежи и идеали. А отъ това следва, че за раждането на гениални люде сж необходими и майки, високо издигнати въ умствено и духовно отношение.

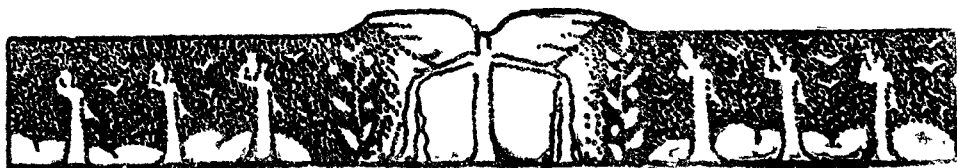
Въ множество свои беседи Учителътъ разглежда нашироко и всестранно зависимоститѣ между способноститѣ и качества на родителитѣ и наследствеността у тѣхното поколѣние. Той особено много говори за издигането на жената въ умствено, духовно и нравствено отношение, за да може тя дълбоко да осъзнае и разбере и достойно да изпълнява великата си мисия като майка. Учителътъ казва, че много младитѣ майки и бащи раждатъ глупави деца, защото сачитѣ тѣ още не сж напълно развити въ умствено и духовно отношение, пѣматъ достатъчно насѣбрани знания и духовни опитности, за да ги предадатъ въ наследство на децата си. Пълното развитие на жената става къмъ 28 та годишна възраст, а на мъжа къмъ 33 та година. На тия възрасти именно у жената силно се пробужда майчинското чувство, а у мъжа бащинското. На тази и следъ нея възраст жената и мъжътъ могатъ да дадатъ здраво, силно, дълголѣтно, даровито и способно поколѣние. За забелязване е, че всичкитѣ гениални люде сж родени отъ майки и бащи, които сж били надъ тридесетъ годишна възраст.

Учителътъ говори още въ беседитѣ си, че особено е важенъ периодътъ на бременността за женитѣ. Той казва, че презъ това време

женитъ трѣбва да иматъ изобилно най-чистата растителна и плодова храна, да иматъ най-хубавата и удобна жилищна обстановка съ най-красивитѣ картини, да слушатъ най-хубавата музика, да четатъ най-хубавата литература, да иматъ изобилно чистъ въздухъ и слънчева свѣтлина, да иматъ най-хубавото облѣкло съ идеална чистота, та презъ всичкото време на бременността си да бждатъ здрави, доволни и радостни, умоветѣ имъ да сж заети съ свѣтли мисли и висши идеали, сърдцата имъ непрестанно да бждатъ пълни съ благородни чувства, красиви желанія и копнежи, а душиетѣ имъ непрестанно да изживяватъ възторжени състояния. Защото само при такива условия майките ще могатъ да раждатъ здрави, силни, красиви, дълголѣтни, способни, даровити, съ висши стремежи, идеали и добродетели деца. И само такава поколѣние би могло всѣкога да е радостно и щастливо. Само народъ съ такива люде може да има свѣтло бждеще.

Учителтъ казва още, че ако майката презъ време на бременността си най-много се възхищава и вълнува отъ музиката, стреми се да се занимава съ музика и най-силно желае детето ѝ да бжде музикантъ, непремѣнно това и ще стане. Ако майката е обичала най-много литературата, тя ще роди дете съ богати литературни способности. Ако майката е мечтала да роди художникъ, ученъ, философъ, изобретателъ или общественикъ, такъвъ и ще да роди. Защото силата и трайността на майчинитѣ мисли, идеи, стремежи, желанія, мечти и копнежи презъ времето на бременността ѝ ще се явятъ като вродени дарби, способности, стремежи, качества и склонности у детето ѝ следъ раждането му. И тия именно вродени качества и заложби у детето ще могатъ да се развиватъ при възпитанието му у дома или въ училището. Ако нѣкое дете не е родено съ вродени умствени и духовни заложби, съ добродетелни качества, съ никакво възпитание отсетне не може да се вложатъ у него или да се развиятъ такива.

Отъ всичко казано до тукъ трѣбва да се направи изводътъ, че за да се раждатъ талантиливи и гениални люде, необходимо е за тази цель най-напредъ да се дадатъ всички условия и възможности на женитѣ, за да могатъ тѣ да се подготвятъ всестранно и да станатъ майки на велики люде. За това би трѣбвало да съдействуватъ всички културни дейци, всички държавни и обществени фактори. Необходимо е да сжществуватъ специални висши училища, където женитѣ да изучаватъ основно и всестранно майчинството.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Б. Боевъ

Разговоръ съ Учителя

Свежо пролѣтно утро. Изгрѣвската полянка е облѣна отъ слънчевитѣ лъчи. Безброй пчелички летятъ около цѣвналитѣ сливи и вишни. Цѣвналитѣ праскови при „Котвата“ красиво хармониратъ съ тъмно-зеленитѣ борове. Всичко е въ празниченъ видъ. Пролѣтъ вѣнъ въ природата, пролѣтъ и вѣтре въ душиѣ. Единъ свѣтълъ радостенъ лъчъ стопля сърдцата и имъ говори за красотата и величието на всѣки мигъ, говори за вѣчното и непреходното въ свѣта. Душата въ тѣзи мигове разбира, че животътъ е пѣсень, велика симфония. Единъ миръ почива върху изгрѣвската полянка, една радостъ се носи въ въздуха, и душата се пълни съ предчувствие за красотата на това, което иде. Почва единъ отъ тѣй живитѣ разговори съ Учителя! Става дума за страданията и радоститѣ въ живота. Учителътъ казва:

— Трѣбва да гледаме оптимистично на живота. Когато отворите едно езеро, не желайте цѣлото езеро да изтече. Нека тече, но да не изтича. Не желайте да разрешите всички тайни.

Бодри и весели трѣбва да бждете. Вие живѣте въ единъ разуменъ свѣтъ. Докато човѣкъ мисли по физически начинъ, радостта му всѣки може да отнеме, но като се издигне до едно по-високо съзнание, ще има радостъ, която никой не може да му отнеме. Тукъ на земята човѣкъ може да има такава радостъ! Свѣтътъ иска сега голѣми оптимисти. Не суетенъ оптимизъмъ. Нѣкои сж оптимисти при благоприятни условия. Оптимистъ трѣбва да бжде човѣкъ и при неблагоприятни условия. Въ човѣка има несмѣтни богатства!

Нито праздни, нито пълни бѣчи ще оправятъ свѣта, а изворитѣ! Изворъ е това, което иде отъ Божествения свѣтъ. Силата е въ непреривната връзка съ Великото Разумно Начало въ свѣта. Колко е красиво, човѣкъ да има едно свѣтло съзнание, което е въ съгласие съ Цѣлото, и да нѣма никакво противоречие въ душата си!

— Какъ могатъ да се преодолятъ нѣкои желания?

— Нѣма какво да се борите съ своитѣ желания.

Щомъ си издигнете съзнанието въ по-високо поле, тѣ сами по себе си се урегулиратъ. Днешното човѣшко съзнание е ограничено. То схваща само вѣншината страна на живота. Всемирниятъ животъ човѣкъ не схваща още.

Видите цѣвнално едно малко цвѣтенце. Зарадвайте се. Видите да прехвърква една малка мушичка около васъ. Зарадвайте се. Щомъ се зарадвашъ за мушичката, единъ лъчъ ще те озари, понеже се свързвашъ съ Великия животъ, който протича презъ всичко.

— Каква е разликата между окултизмът и мистицизмът?

— Във мистика има чистота. Той е минал през окултизма. Окултизмът е естественик; той изучава явленията въ природата, причините и пр. А мистицизмът изучава вътрешната страна на живота, любовта, чистотата, единството. Мистицизмът започва съ жертвата. Окултизмът знае, какви сж условията на добрия, на здравия живот, а мистицизмът вече живее новия живот,

Най-първият път към новия живот е този: хората да разберат, че сж едно цяло и че трѣбва да действуват по закона на любовта.

Ако съвременният свѣтъ мисли, че съ насилие ще стане по-добре, много се лъже. Вече идва едно ново разбиране. Само любовта, законът на служенето ще оправят свѣта. Иде култура, за която съвременният свѣтъ не е и сънувалъ. Цѣлият разуменъ свѣтъ взима участие въ нейния градежъ. Сега се ражда нова раса. Готовитъ отъ днешнитъ раси ще преминатъ въ шестата раса, която ще бжде раса на братството. Човѣкът на шестата раса ще бжде готовъ да се жертвува за всички. Всичко е подготвено за нейното идване. Тя ще дойде по естественъ начинъ. Новата раса ще внесе чувство на сдружаване, обединение.

Доброто е задържано за най-после. Окаляниятъ ще минатъ край рѣката, ще се измиятъ, ще се вчешатъ и тогава ще дойдатъ новитъ дрехи. Докато не се измиятъ хората, новитъ дрехи нѣма да дойдатъ. Въ новата култура страданията ще престанатъ. Въ царството Божие всѣки ще обича всички и всички ще го обичатъ. Ще дойде време, когато всички, които ви обичатъ и които вие обичате, съ които сте се обичали отъ хиляди години, ще бждете заедно и ще бждете щастливи. Красивъ свѣтъ е този, който иде сега. Днешниятъ свѣтъ сега се подготвя за новия, чистия свѣтъ, който иде. Нашиятъ свѣтъ сега е единъ боленъ свѣтъ.

Трѣбва едно ново възпитание. Както сж възпитани сега хората, иматъ неправилно разбиране за живота.

Сегашнитъ хора иматъ една мжнотия: тѣ искатъ най-първо да си наредятъ материалнитъ работи и тогава да живѣятъ за Великото въ свѣта. Това е една отъ най-големитъ погрѣшки. А пъкъ моментъ следъ моментъ трѣбва да се живѣе за Великото въ свѣта.

Ние свързваме грѣшките на хората съ душитъ. Грѣхътъ е една външна дреха на човѣка. Тя е временна и ще изчезне. Когато обичашъ нѣкой човѣкъ, ти събличашъ старитъ му дрехи и го обличашъ въ нови.

Тия сщщества, които обичашъ, да не ги владѣеш! Хората страдатъ при любовта, когато искатъ да я завладѣятъ т. е. да завладѣятъ тия, които обичатъ. Всѣко сщщество, което иска да завладѣе любовта, страда.

Любовта трѣбва да бжде целъ на човѣшкия животъ. Истината е Великото, което постоянно трѣбва да стимулира неговата любовъ, а Мъдростъта ще му даде методи за приложението ѝ.

Любовта е нѣщо непобедимо. Който влѣзе въ стѣлкновеніе съ нейната сила, непременно ще бжде смачканъ.

Какво нѣщо е любовта? Това, което отъ начало е силно, а после слабо, то не е любовъ. Божествена любовъ е тая, която непрекъснато расте. Любовта започва съ най-слабия потикъ, но въ края разполага съ всички сили на природата.

Всички работи, дето любовта не функционира, ставатъ съ пари. И слугата работи, като че има любовъ. Обаче всички работи, които ставатъ съ любовъ, ставатъ безъ пари.

Въ свѣтлината на Учителя

Пжтеката на свѣтлината

Символитѣ

Символитѣ сж езичѣтъ на природата. Които знаятъ, ги прочитатѣ които сж ги забравили — ги гадаятъ. А обикновенитѣ хора иматѣ други имена и тълкувания за туй, което гледатѣ съ очитѣ си — и не виждатѣ. Божествената идея, която лежи въ основата на символа, е обвита съ хиляди покривки. Снимането на която и да е отѣ тѣхъ хората наричатѣ знание; знаещитѣ — мъдростѣ; а виждащитѣ — приближаване при Свѣтлината. И еднитѣ, и другитѣ, и третитѣ, когато се приближаватѣ до вътрешната сжщностѣ, покрита отѣ символа — добиватѣ сила. За силата винаги е отговоренѣ тоя, който я предава — а макарѣ и по-малко — и тоя, който я получава. Който и да си — моли се искрено да не вземешѣ за себе си повече, отколкото е необходимо. И дано забравата ти дойде на помощѣ винаги, когато изкушението да злоупотребишѣ съ силата надникне надѣ твоето рамо.

Огънятѣ

— Внимавай — огънятѣ, презѣ който ще минешѣ, ще те обгори, но нѣма да те изгори. Той е първична стихия. Наричатѣ го скръбѣ, нещастие, болестѣ — той е винаги едно и сжщо, но въ различни степени и те приближава съ различно намѣрение. Но ти, който си решилѣ да минешѣ — бжди смѣлъ! Истинското злато, което носишѣ въ себе си, ще остане непромѣнено. А когато огънятѣ стане много силенѣ — въ тебе самия другѣ ще пламне — тоя на безсмъртието. Когато тѣ се срѣщнатѣ, тия два пламъци — ще настане мракѣ на първо време, но после ще дойде отѣ вътре свѣтлина — и всичко ще бжде освѣтено!

Морето

Тогава морето ще вдигне вълнитѣ си като планини и ще пристъпи при тебе съ пѣна и грохотѣ, като че свѣтътъ ще се събаря. Но не бой се! — Въ тебе сжщо ще се вдигнатѣ вълнитѣ на живота — силни и мощни, ще се сблъскатѣ тѣ съ тѣхъ и ще се прѣснатѣ облацитѣ. И животътѣ, който е въ тебе, ще погълне морето. Направи крачка напредѣ! Ще се разтворятѣ водитѣ и ще излѣзе на срѣща ти най-силната буря, която ще движи въздуха като огненѣ мечѣ, като свѣткавица. Но ти ще вдигнешѣ своята мисълѣ дори до подножието на Онзи, Който вѣчно бди и отѣ Който ще почерпишѣ сили. И бурята, която ще се вдигне въ твоя умѣ, ще погълне тая отвѣнѣ. И ти ще разберешѣ това, което до сега е било като мъгла — и ще закрачишѣ отново напредѣ. Тогава ще излѣзе тая, която е погълнала хиляди чловѣци и души, разсипала държави и вселени, помрачила слънца и звезди, отѣ която треперятѣ всички, които сж се родили, защото нейната цѣлувка е последното, което всѣки въ плѣтъ облѣченѣ приема...

Мракъ ще бжде подножие на нозетъ ѝ. Срѣщу този мракъ ще вдигнешъ свѣтлината си — и свѣтлината ще обземе тъмнината — и тя ще започне да се смаява. И отъ устата ѝ слово ще излѣзе — и море отъ огънь ще закипи. Тогава ти твоего море съ бѣлоглавитѣ вълни ще пуснешъ насрѣща ѝ — и ще потъне огънятъ ѝ въ морето — и ще изгасне. Ржка ще простре тя — и огнени змии ще попъплатъ. Ти ще отворишъ мисълта си, и бурята, която ще излѣзе отъ тамъ, ще ги помете въ мигъ и разпрати по всичкитѣ кжтове на небето. Тогава тя ще се наведе, ще ти се поклони и ще каже: Познахъ те, Господарю мой, Владетелю на живота — пристжпи и мини, защото те чакамъ!

Бездната

Ще пристжпишъ и ще минешъ надъ бездната, въ която безброй сжщества ще протѣгатъ ржце къмъ свѣтлината, която ще блѣсти надъ твоята глава — и подножие на нозетъ ти ще бжде.

Ще вървишъ като царъ следъ победа — сподиренъ отъ невидимъ хоръ души, ще дойдешъ до вратата и ще похлопашъ. Блаженъ е онзи, който когато хлопа, го чуватъ и му отварятъ!

S.

П О М Н Я !

Нѣкжде далечъ, далече помня,
имамъ свиденъ кжтъ — родина;
слънце въ нея нивга не залязва
и небето все се радва.

Тамъ цвѣтя ухаятъ и не вѣхнатъ,
шепота имъ музика е дивна,
всѣки плодъ узрѣлъ е пѣсень нѣжна —
лжчъ отъ любовта безбрѣжна.

Всѣки изворъ погледъ е лазуренъ
отъ любящото око на ангелъ;
тамъ е оня миръ дълбокъ и вѣченъ!
спомена за него е далеченъ. . .

Бѣли дрехи въ слънце озарени.
носятъ всички тамъ родени,
като братя и сестри живѣятъ,
кратко въ чиста обичъ грѣятъ.

Все натамъ е моя погледъ тжженъ,
съ копнежа — лжчъ отправенъ
къмъ родината ми свидна, вѣчна —
блѣнъ и красота далечна!

„ПЪРВИ ЛЖЧИ“

Ив. Тричковъ

Дим. Антонова

ВЪРХОВЕ

Слънце. Изгрѣвъ. На талази
озарени върхове —
коронясани, избрани,
свѣтли, царски синове.

Въ тишината на зората
и при първитъ лжчи,
обичъ свѣтла и красива
надъ тяхъ ласкаво трепти.

Озарени отъ лжчитъ
на възходящия день,
поздравяватъ върховетъ
небосвода озарень.

27. X. 943 г.

Дим. Звездински

При Молитвения връхъ

Молитвениятъ връхъ прилича на параходъ, пристигналъ отъ изтокъ. Той е каменистъ и обрасълъ съ клекове. Освѣтенъ е отъ Словото на Учителя, Който всѣко лѣто на самия връхъ държи беседи предъ едно множество. Отъ това мѣсто всѣка сутринъ съ пѣсень и молитва сме посрѣщали изгрѣва на слънцето. А Великиятъ Учителъ съ Божественото си Слово посочвалъ ни е пътя на новия животъ. На това священо мѣсто безброй души сж се раждали наново и сж се изпълвали съ духъ и истина.

Отъ Молитвения връхъ се вижда пирамидата, вижда се езерото Махарзи и се минава за езерото на Чистотата. Вижда се и цѣлия величественъ басейнъ на Седмо-струнната рилска арфа и грандиознитѣ масиви, срѣдъ които мощно се издига Мусала.

Въ западната частъ на билото на Молитвения връхъ бѣше палатката ни. Тя бѣше сгушена като пеперуда срѣдъ буйнитѣ клекове, между които се разтилахъ малки полянки, обрасли съ меки тревн.

Презъ клонитѣ на клека проникваше слънцето, което съ лъчитѣ си позлатяваше кадѣфенитѣ полянки и имъ придаваше небесенъ чаръ и ги правѣше уютни гнѣзда за размисълъ и сладкъ сънъ.

Ходихме боси по тревитѣ и бѣлитѣ камъни, катерихме се по стръмнитѣ скали и върхове и се къпѣхме въ бистритѣ езерни води.

Хранѣхме се съ плодове, съ жито и оризъ, а вечеръ палѣхме огньове.

Надъ насъ бѣ цѣлото небе; то ни пазѣше и вдъхновяваше; съдѣхме до късна нощъ и приказвахме за любовта, която ще посети човѣцитѣ, за свободата и за новия животъ.

Отъ време на време ние се потапахме въ дълбоко мълчание, съ погледъ къмъ звездното небе и слушахме приказкитѣ на звездитѣ.

Тихо вечеренъ вѣтрецъ идѣше отъ далече и се промѣкваше край мълчаливитѣ скали, а тревитѣ и клековетѣ заспиваха съ музика, която отекваше въ всички храмове и чертози на Священата планина.

Всичко почиваше въ миръ. Тогава, ние двамата приятели, напускахме огнището и доближавахме палатката. Тамъ ние отправяхме молитва къмъ Онзи, Който е Любовь, Мъдростъ и Истина.

Всѣка сутринъ, преди изгрѣвъ, когато планината се събуждаше, а езерата още спѣха, ние се изкачвахме на върха. Тамъ бѣхме галени отъ погледитѣ на звездитѣ, които неусѣтно изчезваха нѣкъде въ небесата, а на изтокъ се отваряха златни двери, отъ кждето се показваше розовиятъ ликъ на зората. Тя се явяваше съ всичкото си великолепие и красота. Като млада девойка, облѣчена въ пурпуръ, тя бѣ чиста и свѣтла, а лицето ѝ бѣ обагрено съ цвѣтоветѣ на любовта. Тя се явяваше, за да посрещне Слънцето, което идѣше съ свѣтлина и сила, подъ звукитѣ на музиката на всички дихания на мира. Тогава се раждаше новиятъ денъ, а слънцето пиеше жадно и се къпѣше въ езернитѣ води

Отзиви, вести и книгописъ

Мисли по поводъ художественитѣ изложби на Цвѣтана Гатева Симеонова, Иванъ Тричковъ и Преславъ Кършовски

Съ радостъ трѣбва да констатираме подема на изобразителнитѣ изкуства въ България. Това показва, че въ народната душа се криятъ мощни творчески сили, което още въ миналото доказаха Дебърската школа, Самоковската школа и пр.

Що е изкуство? — Формитѣ, които сж около насъ, сж изразъ на една висша Реалностъ. Има единъ висшъ животъ, който протича презъ всички форми. Тази висша Реалностъ е Красота, Истина, Любовь, Хармония, Музика, Идея. Въ свѣта на висшата Реалностъ Красотата, Истината и Любовта сж едно и сжщо нѣщо. Художникътъ представя външнитѣ форми около насъ, за да ни издигне до онази възвишена реалностъ на Духа, до онази Вѣчна Красота и Висша Истина, която стои задъ всички форми. Тогава за него ритъмътъ, краскитѣ, формитѣ, линиитѣ, тоноветѣ сж само езикъ, за да се изрази тази вѣчна страна на Битието.

У човѣка на изкуството споменътъ за възвишения животъ, който е живѣла душата въ своята родина преди идването си на земята, е по-живъ, отколкото у другитѣ хора.

Кой е художникъ? — Художникъ е онзи, който има усѣтъ за онази възвишена реалностъ на Духа, която стои задъ външнитѣ форми, и намира начинъ, за да я представи чрезъ изразнитѣ сръдства на разнитѣ изкуства: тонъ, краска, форма, ритъмъ и пр.

Чрезъ краскитѣ художникътъ ни говори за психичния свѣтъ, за състоянието на една душа. Дървото, поставено на една полянка, чрезъ формата на своитѣ клони ни говори за вътрешния свѣтъ на една човѣшка душа.

Човѣшкото лице има две състояния: когато човѣкъ живѣе своя обикновенъ дѣлниченъ животъ съ дребни грижи и тревоги, чертитѣ на лицето му сж обикновени, а когато Божествената, висшата душа, която работи въ глѣбинитѣ на човѣшката природа, се изрази на лицето, когато тя хвърли единъ свѣтълъ лъчъ върху човѣшкото лице, последното се преобразява и добива една красота, добива едни черти, които може би траятъ само нѣколко мига. Художникътъ долавя именно тѣзи нагледъ неуволими черти на човѣшкото лице, защото чрезъ тѣхъ се изразява вътрешната сжщина на човѣка, основната идея, която работи въ неговата душа. Въ този мигъ лицето на човѣка става ангелско и неземно и после пакъ слиза на земята. Портретистътъ има за задача да намѣри въ всѣки човѣкъ този вътрешенъ свѣтъ, вътрешния храмъ, този мистиченъ животъ на душата и да го представи чрезъ своитѣ изразни сръдства.

Чрезъ това той намира истинския човѣкъ, за разлика отъ обикновенитѣ му прояви, дето последниятъ е единъ видъ затуленъ, скритъ.

Това сж вършили великитѣ майстори въ изкуството: Рафаелъ, Микелъ-Анджело, Леонарди да Винчи, Албрехтъ Дюреръ, Рембрандъ и пр.

Изкуството, схващано по този начинъ, вече се приближава до нѣщо духовно, религиозно. Ето защо, въ древността е имало синтеза, връзка на религия, наука, философия и изкуство.

Можемъ да кажемъ, че изкуството, както науката и философията, ни представя Истината, само че съ други сръдства — науката и философията чрезъ факти, закони, принципи, логически построения, а изкуството чрезъ образитѣ на красотата.

Източникътъ на всѣка красота е Божественото. И художникътъ се стреми чрезъ своитѣ изразни сръдства да ни представи Божественото, да ни постави въ досѣгъ съ Него и по този начинъ да събуди възвишената природа въ насъ. Отъ тукъ виждаме и целта на истинското изкуство: да говори на възвишеното въ човѣка, да го подтикне и пробуди. Ето защо, при съзерцанието на едно истинско художествено произведение човѣкъ се преобразява, у него се заражда потикъ да живѣе за високъ идеалъ, за света целъ, готовъ е да обича, да прощава, да се жертвува.

Отъ тукъ е ясно, колко е велика ролята на изкуството за културното повдигане на човѣчеството. Изкуството организира нисшата човѣшка природа.

Ето защо, можемъ да кажемъ, че изкуството освобождава, понеже всичко нисше въ човѣка замлѣква и се преобразява при съзерцанието на красотата. Висшата душа въ човѣка се освобождава отъ всички окови.

Истинското изкуство води къмъ любовта, къмъ жертвата, къмъ истината, къмъ чистотата, къмъ свободата.

Природата е великъ художникъ. Тя вѣчно твори нови линии, форми и съчетания. Художникътъ върви по нейнитѣ стѣпки. Той продължава творчеството на природата. Можемъ да кажемъ, че самата разумна природа чрезъ художника продължава своята творческа работа.

Художникътъ пречупва външната действителностъ презъ своята душа, презъ своя свѣтогледъ. Ето защо, въ картината той представя частица отъ своята душа, отъ вътрешния си животъ. За да изпълни своята единъ видъ религиозна мисия, той трѣбва да живѣе богатъ вътрешенъ животъ, трѣбва да има мистично прозрение за присѣтствието на Великото, Вѣчното въ външнитѣ форми. Сжщевременно той трѣбва да живѣе въ любовта, защото тя ще му даде усѣтъ за красотата на човѣшката душа, ще го научи, че красотата е отблѣсъкъ на божественото!

* * *

Тѣзи мисли събудиха въ насъ тритѣ художествени изложби на Цвѣтана Гатева Симеонова, Иванъ Тричковъ и Преславъ Кършовски.

Цвѣтана Симеонова изложи въ зала „България“ 52 картини. Нейнитѣ картини могатъ да се отличатъ между хиляди други. Тя има особенъ начинъ за рисуване: рисува съ свѣтли, нѣжни, ефирни краски. Нейнитѣ форми като че ли сж полуматериални. Въ картипитѣ ѝ, изобщо, липсватъ тъмнитѣ, гѣсти, материални краски. Изложи както портрети, тѣй и пейзажи и натюр - морти.

Въ своитѣ портрети тя съ вещина се е старала да долови съ-

кровения животъ на душата. Въ този духъ е нарисувана картината „Момиче, което съзерцава“. Цялото лице е неземно и одухотворено. Изразътъ на очите, гледащи нагоре, даватъ представа за единъ висшъ свѣтъ, въ който душата живѣе. Изразенъ е нейниятъ стремежъ къмъ него.

Дрехитѣ сж въ хармония съ основната идея: тъмно синя рокля, обшита горе съ небесно-сини звезди и съ наметнатъ бѣлъ шарфъ, бродиранъ съ рози. Всичко това символизира вътрешния душевенъ свѣтъ. Синиятъ цвѣтъ въ случая изразява стремежа на човѣшката душа къмъ вѣчното, непреходното, абсолютното. И въ другитѣ си портрети тя е работила въ този духъ.

Представила е три картини жетва, които сж отъ различенъ характеръ. Едната отъ тѣхъ представя единъ видъ молитвеното, благоговейното настроение на човѣка въ раненъ утриненъ часъ предъ великитѣ творчески сили на природата. Едната жетварка държи сѣрпъ, а задъ нея старъ мъжъ и стара жена, но всички въ молитвено състояние. Задъ тѣхъ се очертаватъ виолетово-сини планини. Тукъ виждаме, какъ художничката чрезъ краскитѣ на фона допълва и усилюва основната идея на картината, понеже виолетовата и синя краски говорятъ за мистично, религиозно състояние.

Другата картина жетва представя съвсемъ друга идея. Тукъ пакъ сж представени трима души. Цялата картина е огрѣта изобилно отъ слънчеви лъчи, цялата е пропита отъ слънце. Тази картина чрезъ своитѣ краски изразява радостта на земята, че е дала плодъ, радостта и на човѣка, който го събира.

Тя излага въ 10 картини Охридъ и доста картини съ цвѣтя. Всичкитѣ сж въ горния стилъ.

* * *

Иванъ Тричковъ е майсторъ на свѣтлината, въздуха и простора. Този пътъ той излага 57 картини отъ Бѣлоградчикъ, Вратчанския Балканъ и Рила. Онези, които съзерцава картинитѣ му, се изпълва съ жизнерадостъ, съ надежда, съ вѣра въ това, което животътъ носи. Ако скръбниятъ посети изложбата му, ще се обнадееди. При съзерцание на картинитѣ му като че ли човѣкъ влиза въ другъ единъ свѣтъ. Природата въ картинитѣ на Тричковъ става храмъ, въ който човѣкъ чувства присъствието на Бога, на Великото и Неизразимото. При съзерцанието на неговитѣ картини човѣкъ чувства, че задъ материалнитѣ форми въ природата стои Разумното, Духовното Начало, което твори и гради. При картинитѣ на Тричковъ природата става за насъ олтаръ, гдето трѣбва да се свещенодействува, гдето трѣбва да се мълчи, гдето човѣкъ може да говори само шепнишкомъ и гдето човѣкъ трѣбва да се моли!

Формитѣ, представени въ картинитѣ на Тричковъ, като че ли сж души, които излагатъ предъ насъ своя вътрешенъ свѣтъ.

Напримѣръ, картината „Бѣлоградчишки скали“, позлатени отъ слънчевитѣ лъчи, изразява слънчевото състояние на душата, когато тя на всичко гледа съ усмивка, радостъ и вѣра. Картината „Вечеръ край Бѣлоградчишкитѣ скали“ представя планини въ по-тъмни краски. Тукъ като че ли душата се отдръпва отъ външното и прекарва самовдълбочаване въ себе си.

Картината „Вратчански Балканъ“ представя градъ Вратца и надъ него мощенъ планински масивъ. Като че ли тази картина ни говори следното: Надъ обикновеното и дълничното въ живота се намира една възвисяваща се, висша Същина на всемира.

Картината „Долината Туювка“ представя радостна, засмѣна, пѣстра долина съ цвѣта, а надъ нея високи планински върхове, позлатени отъ изгрѣващото слънце. Тая картина като че ли ни говори на свой езикъ: Много човѣшки души живѣятъ въ долината, а въ висинитѣ живѣятъ пробуденитѣ, просвѣтленитѣ, съвършенитѣ.

Картината „Простори“ представя двата живота, които живѣе човѣкъ: единъ обикновенъ и другъ необикновенъ. Зелената полянка долу представя обикновения животъ на човѣка, а непристъпнитѣ върхове представятъ необикновения животъ на човѣшкия духъ — въ чистота, светостъ и радостъ.

* * *

Въ двата си голѣми портрета Кършовски е вложилъ въ погледа, въ очитѣ ония вътрешни богатства на душата, онзи вътрешенъ интензивенъ животъ, онова изключително, необикновено и възвишено, което живѣе въ глѣбинитѣ на човѣшката душа — нейния стремежъ къмъ върховетѣ, къмъ любовта, къмъ Вѣчното.

Въ дамския портретъ „Резигнация“ е изразенъ молитвенииятъ, религиозенъ копнежъ на човѣшката душа.

Картината „Историческата църква Св. Димитъръ въ Сѣръ“ представя църква, около която сж нарисувани тополи. Последнитѣ като че ли представятъ молитвениия стремежъ на човѣшката душа къмъ Бога.

Въ картината „Подуене“ художникътъ искалъ да изрази едно състояние на човѣшката душа. Картината представя ранна пролѣтъ. Дърветата сж още голи, сухи. Голитѣ клони сж проточени презъ цѣлата картина, но вече сж се явили първитѣ зелени листенца. Тая картина като че ли представя живота на човѣшката душа, която следъ дълбоко преживѣна скръбъ, следъ дълго ходене въ тупели, е озарена отъ първия лжчъ на радостта.

При пейзажитѣ на Кършовски изобщо господствува една основна краска, на която той сполучливо дава множество оттѣнѣци. Краскитѣ за него сж живи, одухотворени, тѣ ни говорятъ и разкриватъ вътрешенъ, психиченъ животъ. Чрезъ езика на краскитѣ у него всичко става живо, духовно, психично: една рѣчица, единъ мостъ, една полянка и пр.

Кършовски успѣшно работи и въ графиката, което се вижда отъ нѣколко негови произведения, които сж много оригинални, даже ненадминати, особено автопортретътъ му.

И тримата художници съ своето творчество вливатъ свежи струи въ днешния животъ, съдействуватъ за идването на една нова, по-свѣтла култура на земята.

Б. Боевъ

* * * * *

Съобщение до абонатитѣ. За напредъ всичко до редакцията да се праща не чрезъ пощенска кутия, а на адресъ: Редакция на сп. „Житно зърно“, Изгрѣвъ, София 13.

Поправка. Въ брой 7 е допусната неволно една грѣшка. Авторътъ на статията „Статиченъ или динамиченъ пътъ“ не е Кочовъ, а Василъ Божковъ.

IL NOUS VIENT UNE NOUVELLE CULTURE

Il est temps déjà que l'ancienne culture disparaisse et que l'on ait la joie de voir des hommes nouveaux — des gens de la fraternisation qui pensent au bien de leur prochain comme à leur propre bien. Les mauvais seront remplacés par des êtres bons. Les faibles deviendront forts afin de manifester l'Amour. Jusqu'à présent il n'y a que les faibles qui aient manifesté l'amour et c'est pourquoi tous ont été malheureux. Les gens faibles répandront toute la chaleur, toute la lumière de l'Amour, afin d'éclairer l'humanité tout entière. Il faut qu'il y ait dans le monde et flamme et lumière. Aujourd'hui le monde ne fait que fumer.

L'Amour vient dans le monde! Sa lumière et Sa chaleur purifient tout. Quand on dit d'un homme qu'il passe par la lumière et la chaleur de l'Amour, on entend par là qu'il passe par les souffrances qui ont surtout pour but de renouveler. L'Amour porte la vie en soi.

Dieu a mis le pouvoir aux mains de l'Amour, de la Sagesse et de la Vérité qui travaillent déjà. Ceux qui les appliquent tirent profit de la lumière, du savoir et de la liberté. C'est ainsi seulement que se créera le vrai lien avec la Cause Première. l'homme est fort pour autant qu'il est uni à la Cause Première. Le bras est fort aussi longtemps qu'il est lié au corps. La force de l'homme dépend de son lien avec l'Amour. C'est dans Sa soumission à Dieu et dans l'accomplissement de Ses ordres que se trouve la force de l'homme.

Les gens religieux parlent de l'autre monde, des anges. Ils ne savent cependant pas que sans amour, sans le savoir et la liberté, personne ne peut entrer dans l'autre monde. Rien qu'avec les choses humaines personne n'y est reçu. Là, rien d'impur n'est admis. On dira que le Christ a racheté de Son sang les péchés des hommes. Le sang du Christ est aussi la Parole Elle-même exprimée par l'Amour, la Sagesse et la Vérité. L'homme souffre lorsqu'il s'éloigne de l'Amour. Il perd alors et la santé, et les sentiments, et les pensées et sa richesse. A partir des premiers hommes encore on négligea d'observer cette loi et c'est pourquoi l'on souffre jusqu'aujourd'hui. Ces premiers hommes passèrent par l'épreuve du fruit défendu et virent quel prix ils donnent à la liberté et comment ils apprécient l'Amour. Et pour l'humanité actuelle encore, la richesse extérieure a plus de valeur que la richesse intérieure.

Le temps est venu où l'humanité doit se redresser, — accepter l'Amour. Il est déjà temps de liquider avec l'ancien ordre et arrangement de la vie. Le nouvel ordre, c'est la création d'un nouveau monde où régènera l'Amour. Pourquoi le Christ vint-il sur la terre il y a deux mille ans? — Afin de préparer les conditions pour la venue du Royaume de Dieu. Le nouvel ordre durera des milliers d'années Divines et non humaines. C'est pourquoi il est dit: „Leur règne est pour les siècles des siècles“. Les justes acquerront de la force et du pouvoir, ils ressusciteront. Ils vaincront aussi la mort

Beaucoup de gens demandent combien de temps il nous faut encore pour arriver au bord. Le bord, on le voit déjà. Et le printemps s'est approché. L'humanité se trouve aujourd'hui dans les derniers jours de l'hiver. Travaillez pour que vienne plus vite le printemps.

Il vient une nouvelle culture, la culture de l'Amour.

Редакцията доставя книгитѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)
отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ, срещу 30 лв.

ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТѢ ЛЖЧИ

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ, срещу 20 лева

Открита е подписка за
ОСЕМНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА
на сп. **ЖИТНО ЗЪРНО**
която почва отъ януарий 1944 година

Абонаментътъ остава пакъ 80 лева.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ и за напредъ ще се стреми да дава на своитѣ читатели подбрано четиво. Списанието разчита на подкрепата на своитѣ абонати. Нека тѣ само на време да платятъ абонамента си а и да запишатъ всрѣдъ своитѣ приятели и познати поне по още единъ абонатъ. Нека посѣятъ едно „ЖИТНО ЗЪРНО“! Тѣхниятъ трудъ не ще отиде напразно!

„ЖИТНО ЗЪРНО“ работи за изграждане на единъ новъ мирогледъ, отъ който ще се роди бждещата култура на братството между човѣцитѣ. Ето защо, който разпространява списанието, спомага за разпространяване свѣтлината на Новитѣ идеи, които Сѣятъ така обилно прѣска; спомага за изграждане новия свѣтъ на братство и справедливостъ.

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Изгрѣвъ — София, 13.
Отг. ред. Боянъ Д. Боевъ — Изгрѣвъ, София, 13

Суми се изпращатъ чрезъ пощенска чекова смѣтка № 1597
Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана
съ писмо.

Adresse de la revue occulte „JITNO ZERNO“.
Izgrev, Sofia, XIII (Bulgarie).

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 Doll.
